

22/08/2014 14:47

Lu Marinof: Živimo u ušuškanom zatvoru

AUTOR: BORO SOLEŠA

Doktor filozofije Lu Marinof, vodeći predavač na Gradskom koledžu Njujorka i predsednik Američkog udruženja praktičnih filozofa, boravio je u Beogradu na 13. međunarodnoj konferenciji o filozofskoj praksi pod radnim naslovom "Filozofska praksa kao profesija i nova paradigma u filozofiji". Razgovarali smo u prostorijama Univerziteta Singidunum, u Karađorđevoj ulici...

Komentari: 0
Ostavite komentar

Ocena: 0.00
Glasaj: ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Pošalji tekst

Promeni veličinu slova - +

Verzija za štampu

Bili ste svedok događaja?
Pošaljite nam vaše viđenje, slike ili video..

Doktore, mogu li dve pilule Kanta, jedna Ničea i tri tablete Platona da se osećam danas bolje.

Marinof se nasmeja te reče:

- Bilo bi to dobro da tako može i sve brige su odnesene. Ali toga nema, a filozofi ne mogu zameniti doktora kada imate stvarni medicinski problem. Filozofi mogu nešto drugo, a to je tema za sebe, nešto sasvim drugačije.

Lu Marinof je već naslovom svoje knjige "Platon, a ne prozak", ustalasio duhove. Ko to sada tamo među filozofima rovari po dušama intelektualaca, prekariota i svih ostalih robova lažnih proroka i sejača lažnih TV civilizacija koji pokušavaju da od homo sapiensa naprave nedefinisane kreature. Ova knjiga prevedena je do sada na 27 jezika i smatra se "Biblijom pokreta filozofskog savetovanja". Kod nas je knjigu objavio "Plato", a trenutno je aktuelno drugo izdanje ovog dela.

Platon u poređenju sa prozakom, da, ali šta Platon može danas da uradi za prekariote, moderne robove, u gorem položaju od proleterijata - nastavljamo razgovor.

- To je doista teška situacija, gotovo nemoguća, videti mlade ljude koji nemaju budućnost. Za suprotstavljanje takvoj situaciji treba imati hrabrost.

Možda je to razlog što danas mladi, recimo iz Srbije i sa čitavog Balkana, obično obrazovani, odlaze preko Nemačke i Švajcarske do Novog Zelanda i Kanade...

- Vidim iz vašeg stava da na to gledate kao na nešto prilično loše. Lično na to ne bih gledao isključivo negativno. To je čak mogući izlaz, mogući izbor za mlade ljude. Ta civilizacija novih nada i spajanja kultura, mogućnost da se ode negde gde se vidi mogućnost. Uostalom, moj deda je iz Rusije došao u Kanadu, gde sam i ja rođen, a sada već preko dvadeset godina živim u Njujorku i smatram se Njujorčaninom. Veoma brzo svet se menja, ja se sećam vremena kada su svuda po fakultetima, redakcijama bile pisaće mašine. Danas imamo kompjutere i društvene mreže, sasvim nešto drugo i to je šansa. Ne u pomenutim sadržajima koji ispiru duše ljudi...

Civilizacija TV-rijalitija i Džeri Springer šoua, koja u suštini ispiru mozak nije obećavajuća. Ono što su plave kragne imale, ljudi širom sveta više nemaju i to je problem, zar ne?

- Apsolutno, tu ste u pravu. To jeste pravi problem. Oldos Haksli u knjizi „Vrli novi svet“ predviđa za genetičko programiranje ljudi i artificijelne nametnute rajeve do kojih se dolazi zahvaljujući halucinogenim sredstvima, kao što je indijska soma, zapravo mistično sredstvo koje su koristili bogovi kao neku vrstu čudnog pića uz pomoć kojega su dolazili u stanje opsesnutosti i razdraganosti. Eto, treba samo some i sreća je nadohvat ruke. To što su ljudi u nekom snu ili vrsti mesečarenja je odlično. Upravlja se lako sa takvim individuama. Nešto slično civilizacija pravi upravo sada sa novim generacijama ljudi širom sveta. Ostvaruje se i vizija Džordža Orvela, koji kao da je 1948. godine video naše vreme i nadzor ljudi uz pomoć kamera, koje sve vide pokrivajući svaki fejm našeg života. Slike „Velikog brata“ više nisu metafore već stvarnost koju živimo. Taj način života koji podseća na zatvor ljudi su prisiljeni da zavole jer, na kraju, sledi nagrada. Taj ušuškan zatvor postaje mesto na kojem se kao živi... U takvim uslovima verujem da su filozofija i poruke umnih ljudi ono što nas čini svesnim, manje ranjivim i spremnijim da se založimo i izborimo za kvalitetniji život - smatra Marinof.

Da li stvarno verujete da moderni čovek može da se vrati filozofiji, kako bi mu ona pomogla da razreši aktuelne probleme?

- Postoji nada, mada osećam nevericu. To individualni proces i nadam se da će se ljudi udubiti u svoj svet o, graditi sebe.

Kao drevni jogini, koji analiziraju svoje duše i telo?

- Da. To nije toliko nemoguće kao što izgleda. To nije religiji koja vodi isključivim odgovorima, nego nešto što otvara više mogućnosti. A ljudi očekuju odgovore i zato to traganje na filozofskom putu nije nemoguće kao što se čini. Svet nije pitanje crnog ili belog. Ljudi koriste mozak da bi razrešili probleme i zato ima nade.

Da li vam moderni političari, po definiciji oni koji upravljaju civilizacijom ulivaju nadu u tom smislu?

- Radio sam sa nekim političarima, ali neću na polje politike. Mogu samo reći da ako žele bolje, a ima ih koji to žele, onda se oslanjaju na filozofiju. Jednostavno, ako su za bolji život svog naroda, onda biraju najbolje. Eto, i tu je nada.

Svedoci smo kolapsa u kojem se nalaze zdravstveni sistemi širom sveta. Da budem u duhu naslova vaše knjige, da li je zamisliva situacija da filozofi zamene lekare u ordinacijama i pruže bolje usluge pacijentima?

- A, ne, ne, sada me provocirate, ali neću se uhvatiti za to. Mi imamo zdravstvene sisteme koji su pod pritiskom farmaceutske industrije i menadžera i to je problem. Ali treba poštovati medicinsku profesiju. Kada treba pomoć da se spasi život, oni su neophodni.

Ako dobro razumem, vi insistirate na individualnom iskustvu, a ne na instant rešenju za mase, šta mislite o tome.

- Da. I to nije utopija. Čitav jedan veliki deo sveta, Indija, Kina, Bangladeš, radi na tome na svoj način, mimo zapadne civilizacije. Pomenute zemlje su primer kako se izdići iz siromaštva i postati neko u savremenom svetu.

Ima li taj san budućnost. Vidimo da se američki san pretvorio u nešto drugo, da ne kažem suprotno?

- Ne treba se plašiti sanjanja, dobar um lepo i sanja i to je istina od koje ne treba bežati u neku "somu", koja će uniformisati sanjanje miliona, nego ići nečemu o čemu je pisao Alan Blum u knjizi "Closing of american mind" (Zatvaranje američkog uma). Radi se o tome da taj um, na svetskom nivou treba otvoriti za nove mogućnosti, a ne zatvarati. Tu vidim šansu čovečanstva pa i Srbije.

Egzistencijalna mučnina

Čak i u slučajevima kada je vaša depresija biološkog, a ne samo egzistencijalnog porekla, filozofski pristup može biti koristan. Egzistencijalna mučnina ili umiranje duha može biti deo vašeg stanja, u kom slučaju će filozofski rad pomoći bar u tom delu. Nedostatak svrhe, živosti i uzbuđenja životom karakteristični su za depresiju. Pored psihologije i medicine ovim problemima se može baviti i filozofija.

I Platon i prozak

Ako ste uznemireni zbog kamička u cipeli, nije vam potrebno savetovanje... Ljudima sa problemima za koje pretpostavljam da su fiziološke pride preporučujem lekara ili psihijatra. Nekim ljudima Platon ne može pomoći, kao što nekima ne može pomoći prozak. Nekima je možda prvo potrebno malo prozaka pre nego što pređu na Platona, ili čak kombinacija prozaka i Platona - osnovni je stav Marinofa.